

AUGLÝSING

um staðfestingu safnaráðs á stofnskrá Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar.

Með vísan til 3. tl. 10. gr., sbr. c-lið 2. mgr. 7. gr. safnalaga nr. 141/2011, staðfesti safnaráð 30. nóvember 2021 stofnskrá Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar. Stofnskráin er birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Reykjavík, 2. september 2022.

F.h. safnaráðs,

Dóra Björk Ólafsdóttir framkvæmdastjóri.

Fylgiskjal.

STOFNSKRÁ Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar.

I. KAFLI

Eigendur safnsins, stjórn, rekstur þess og lagaumhverfi.

1. gr.

Stofnunin heitir Menningarmiðstöð Hornafjarðar. Starfssvæði hennar er Sveitarfélagið Hornafjörður. Stofnunin varð til árið 1990 með sameiningu nokkurra safna. Heiti hennar var upphaflega Sýslusafn Austur-Skaftafellssýslu en breyttist árið 2001 í Menningarmiðstöð Hornafjarðar. Eigandi stofnunarinnar er Sveitarfélagið Hornafjörður.

2. gr.

Stofnunin starfar eftir gildandi lögum um starfsemi safna, safnalögum, lögum um skil á menningarverðmætum og þjóðminjalögum, bókasafnalögum og lögum um opinber skjalasöfn, siðareglum ICOM (International Council of Museums) og viðmiðum sem höfuðsöfn setja um starfsemi safna, varðveislu og meðferð muna. Stofnunin starfar á grundvelli stefnu í menningar- og safnamálum Hornafjarðar 2016-2026 sem samþykkt var í menningarmálanefnd Hornafjarðar 2016. Hlutverk Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar er að halda uppi öflugu menningarlífi í sveitarfélaginu fyrir alla aldurshópa og að styðja við frjáls félagasamtök sem vinna að menningarmálum. Af öðrum meginmarkmiðum sem koma fram í stefnumótun Sveitarfélagsins Hornafjarðar í menningarmálum fyrir árin 2016-2026 má nefna: Vinna að þróun samstarfs sveitarfélaga á Suðurlandi í menningarmálum.

Efla áhuga ungs fólks á menningu og menningararfi, m.a. í samstarfi við menntastofnanir.

3. gr.

Menningarmiðstöðin kappkostar að kynna starfsemi sína fyrir sem flestum og vera til þess búin að þjóna notendum sínum sem best. Forstöðumaður Menningarmiðstöðvar og atvinnu- og menningarmálanefnd geta ein ákveðið hvort og hvenær má láta gripi af hendi eða skipta við önnur söfn. Ekki er söfnunum skylt að veita viðtöku gjöfum ef sérstakar kvaðir fylgja um varðveislu.

4. gr.

Eigandi Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar greiðir rekstrar- og stofnkostnað hennar. Sérverkefni á vegum Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar verða þegar við á rekin á sértekjum í formi opinberra styrkja. Allur arður af starfsemi stofnana Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar rennur til stofnunarinnar sjálfrar.

5. gr.

Með stjórn Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar fer atvinnu- og menningarmálanefnd Hornafjarðar. Hana skipa 5 aðalfulltrúar og jafnmargir til vara. Bæjarstjórn Sveitarfélagsins Hornafjarðar

skipar þá alla til fjögurra ára í senn, án tilnefningar. Bæjarstjórnin tilgreinir jafnframt hver skal vera formaður nefndarinnar og hver varaformaður. Nefndin skiptir að öðru leyti með sér verkum. Að jafnaði skulu haldnir fundir mánaðarlega í nefndinni og skulu þeir boðaðir öllum aðalmönnum með hæfilegum fyrirvara. Bæjarstjórnin setur menningarmálanefnd erindisbréf. Rétt til setu á nefndarfundum hefur einnig forstöðumaður Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar og aðrir þeir sem formaður ákveður hverju sinni.

6. gr.

Bæjarstjórn ræður forstöðumann Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar að fenginni tillögu atvinnu- og menningarmálanefndar. Forstöðumaður safns skal hafa menntun á ábyrgðarsviði safnsins eða hafa aflað sér hliðstæðrar hæfni á annan hátt. Forstöðumaður annast ráðningu annars starfsfólks. Föst störf við stofnunina skulu auglýst opinberlega áður en ráðið er í þau en forstöðumaður hefur heimild til þess að ráða starfsfólk í tímabundin störf án auglýsinga. Forstöðumaður starfar eftir starfslýsingu og í umboði eiganda.

7. gr.

Stofnskrá þessi tekur gildi við samþykki bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Hornafjarðar.

II. KAFLI

8. gr.

Söfn Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar og þættir í starfsemi þeirra.

8.1 Byggðasafn.

Safnar þjóðlegum menningarverðmætum er snerta sögu atvinnuhátta og byggðaþróunar almennt á starfssvæði þess. Jafnframt skal það skrá muni og fornminjar og halda til haga upplýsingum um eldri byggingar í sýslunni.

8.2 Bókasafn.

Veitir alla almenna bókasafnsþjónustu og er miðstöð upplýsingamiðlunar og fræðslu meðal almennings og nemenda á öllum skólastigum.

8.3 Héradsskjalasafn.

Safnar heimildum um líf og störf Austur-Skaftfellinga, vinnur úr þeim gögnum, flokkar þau, skráir og gerir þannig aðgengileg fyrir almenning eftir því sem efni standa til. Í safninu skal starfrækja ljósmyndadeild. Stendur einnig fyrir sýningum og útgáfu.

8.4 Listasafn.

Safnar listaverkum eftir íslenska listamenn með sérstakri áherslu á skaftfellska list. Jafnframt skráir safnið og heldur til haga upplýsingum um listaverk í eigu sveitarfélagsins og stofnana þess. Skal safnið vinna að því að listaverk séu að staðaldri til sýnis í sem flestum þessara stofnana auk þess að efna til sérstakra sýninga.

8.5 Náttúrugripasafn.

Safnar munum úr náttúrunni og kemur þeim á framfæri við almenning. Vinnur að náttúru- og umhverfisvernd í samvinnu við náttúruverndarsamtök og stofnanir. Skráir muni og náttúruminjar og heldur til haga upplýsingum um þessi atriði.

9. gr.

Starfssvið safna Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar.

9.1 Byggðasafn.

Hlutverk Byggðasafnsins er að safna og sýna þverskurð af mannlífi í Austur-Skaftafellssýslu. Áhersla er lögð á skaftfellskt efni og þá þætti sem einkennt hafa þetta byggðarlag eða gert aðstæður þess frábrugðnar aðstæðum annarra byggðarlaga. Byggðasafnið starfar eftir gildandi stofnskrá Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar.

Söfnunarstefna.

Byggðasafnið safnar minjum sem gefa heildstæða mynd af sögu og mannlífi héraðsins. Byggðasafninu er ætlað að safna minjum sem lýsa heimilishaldi, félagslífi, samgöngum og atvinnuháttum, jafnt til sjávar og sveita. Safninu er ekki skylt að taka við gjöfum ef kvaðir fylgja.

Sýningarstefna.

Byggðasafnið skal kappkosta að kynna starfsemi sína fyrir sem flestum og vera til þess búð að þjóna gestum sínum sem best. Sýningar safnsins eiga að auka aðgengi og áhuga almennings á sögu héraðsins og mannlífi.

Menningarmiðstöð Hornafjarðar skal leitast við að setja upp metnaðarfullar sýningar sem samræmist hlutverki safna stofnunarinnar og endurspeglar mannlíf og samfélag svæðisins. Grunnúsýning byggðasafnsins er endurskoðuð á u.þ.b. 10 ára fresti.

Útlán safngripa.

Forstöðumaður Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar og atvinnu- og menningarmálanefnd ákveða hvort og hvenær má láta gripi af hendi eða skipta við önnur söfn. Lánþegi undirritar þar til gerðan lánsamning.

Byggðasafnið starfar eftir gildandi lögum um starfsemi safna, safnalögum, lögum um skil á menningarverðmætum og þjóðminjalögum.

Stofnunin starfar eftir siðareglum ICOM.

9.2 Bókasafn.

Bókasafnið starfar í samræmi við bókasafnalög nr. 150/2012. Hlutverk þess er að jafna aðgang íbúa og gesta sveitarfélagsins að upplýsingum, þekkingu og afþreyingu. Þjónusta safnsins skal ná til allra án tillits til aldurs, kyns, kynþáttar, stjórnmálaskoðana, trúar, þjóðernis eða þjóðfélagsstöðu. Safninu er ekki skylt að taka við gjöfum ef kvaðir fylgja.

Bókasafnið starfar eftir gildandi bókasafnalögum.

9.3 Héraðsskjalasafn.

Héraðsskjalasafnið starfar í samræmi við reglugerð um héraðsskjalasöfn og lög nr. 77/2014 og safnsvæði þess er Austur-Skaftafellssýsla. Héraðsskjalasafnið er sjálfstætt starfandi skjalavörslustofnun sem lýtur faglegu eftirliti Þjóðskjalasafns Íslands og annast söfnun, innheimtu og varðveislu skjala ásamt skrásetningu þeirra. Héraðsskjalasafnið leitast við að gera safnkostinn aðgengilegan notendum. Eitt meginhlutverk Héraðsskjalasafnsins er að varðveita og efla þekkingu á sögu héraðsins. Í safninu skal starfrækt ljósmyndadeild.

Söfnunarstefna.

Héraðsskjalasafnið safnar og varðveitir skjalasöfn þeirra embætta og stofnana sem heyra undir safnsvæðið. Héraðsskjalasafnið skal leita eftir því að fá til varðveislu skjöl frá einstaklingum, félögum og fyrirtækjum á safnsvæðinu. Safninu er ekki skylt að taka við gjöfum ef kvaðir fylgja.

Sýningarstefna.

Safnið miðlar upplýsingum og stendur fyrir sýningum á sögulegum heimildum, er í samvinnu við aðrar stofnanir Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar og kemur að útgáfu Skaftfellings.

Útlán safngripa.

Héraðsskjalavörður fylgir sömu reglum og gilda í Þjóðskjalasafni um aðgang að skjölum og meðferð þeirra. Útlán eru að jafnaði óheimil nema til opinberra skjalasafna, bókasafna og rannsóknarstofnana. Lánþegi undirritar þar til gerðan lánsamning.

Héraðsskjalasafnið starfar eftir lögum um opinber skjalasöfn.

9.4 Listasafn.

Hlutverk Svavarssafns er að safna listaverkum með sérstakri áherslu á austur-skaftfellska list. Annað meginhlutverk Listasafnsins er að skrá og varðveita verk í eigu sveitarfélagsins og stofnana þess. Listaverk skulu að staðaldri vera til sýnis í sem flestum stofnunum sveitarfélagsins auk þess sem Svavarssafn efnir til sérstakra sýninga.

Söfnunarstefna.

Forstöðumaður og safnvörður taka ákvarðanir í samræmi við söfnunarstefnu safnsins um gjafir sem safninu eru boðnar og metur hvort taka eigi við þeim. Allir gripir skulu skráðir í viðurkennda safnskrá og skal safnskráin vera aðgengileg almenningi það er ekki heimilt að taka við gjöfum sem kvaðir fylgja. Gjöf skal fylgja gjafabréf undirritað af gefanda.

Sýningarstefna.

Safneign er grunnfrenda þess að safn geti starfað. Kjarni safneignar Svavarssafns samanstendur af verkum Svavars Guðnasonar og annarra hornfirskra málara. Svavarssafn skal kappkosta að kynna starfsemi sína fyrir sem flestum og vera til þess búð að þjóna gestum sínum sem best. Sýningar safnsins eiga að auka aðgengi og áhuga almennings að listum. Listasafnið stendur fyrir sýningum á verkum úr safneign og sýningum frá öðrum söfnum, stofnunum eða einstaklingum.

Útlán safngripa.

Forstöðumaður Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar og atvinnu- og menningarmálanefnd ákveða hvort og hvenær má láta gripi af hendi eða skipta við önnur söfn. Lánþegi undirritar þar til gerðan lánsamning.

Safnið starfar eftir gildandi lögum um starfsemi safna, safnalögum, lögum um skil á menningarverðmætum og þjóðminjalögum. Stofnunin starfar eftir siðareglum ICOM.

9.5 Náttúrugripasafn.

Hlutverk Náttúrugripasafnsins er að safna gripum sem tengjast náttúru svæðisins og gera þá sýnilega fyrir almenning. Einnig að vinna að náttúruvörðunum og umhverfisvernd í samvinnu við náttúruverndarsamtök og stofnanir, skrá muni og náttúruminjar og halda til haga upplýsingum um þessi atriði.

Söfnunarstefna.

Náttúrugripasafninu er ætlað að vernda minjar og ná fram heildstæðri mynd af náttúru svæðisins. Söfnunarflokkar eru lífríki, bergmyndanir og gróðurfar. Safninu er ekki skylt að taka við gjöfum ef kvaðir fylgja.

Sýningarstefna.

Náttúrugripasafnið skal kappkosta að kynna starfsemi sína fyrir sem flestum og vera til þess búð að þjóna gestum sínum sem best. Sýningar safnsins eiga að auka aðgengi og áhuga almennings á náttúru svæðisins.

Útlán safngripa.

Forstöðumaður Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar og atvinnu- og menningarmálanefnd ákveða hvort og hvenær má láta gripi af hendi eða skipta við önnur söfn. Lánþegi undirritar þar til gerðan lánsamning.

Safnið starfar eftir gildandi lögum um starfsemi safna, safnalögum, lögum um skil á menningarverðmætum og þjóðminjalögum. Stofnunin starfar eftir siðareglum ICOM.

10. gr.

Önnur verkefni.

Sýningar.

Umsjón gamalla húsa og bygginga.

Tónleikar.

Útgáfa.

Rannsóknir.

Fundir og fyrirlestrar.

Kvöldvökur og skemmtanir.

III. KAFLI

Lokun safns og gildistími.

11. gr.

Verði nokkru sinni ákveðið að leggja Menningarmiðstöð Hornafjarðar eða einstakar deildir hennar niður skal safnkosti vera ráðstafað í samráði við viðkomandi höfuðsafn. Öðrum eigum skal ráðstafað að höfðu samráði við ráðuneyti.

12. gr.

Stofnskrá þessi tekur gildi við samþykki bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Hornafjarðar.

Stofnskrá þessi var samþykkt á fundi atvinnu- og menningarmálanefndar Hornafjarðar 25. janúar 2021 og staðfest af bæjarstjórn Sveitarfélagsins Hornafjarðar.